

PROTOKÓŁ

**z II spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy
przeprowadzonego w ramach opracowania Planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Starodub w Pełkiniach PLH180050
w dniu 23 września 2015 r.**

Spotkanie odbyło się w Hotelu Coloseum w Kruhelu Pełkińskim 72 37-500 Jarosław. Jego organizatorem była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Miało na celu przedstawienie projektu 309/2014/Wn09/OP-XN-02/D „*Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz ze wzmocnieniem instytucji sprawującej nadzór nad obszarami Natura 2000 w województwie podkarpackim*”, w ramach którego obecnie opracowywane są plany zadań ochronnych na obszarze województwa podkarpackiego. W czasie spotkania przedstawiono wyniki prac terenowych, zagrożenia dla obszaru oraz propozycje działań ochronnych i korekty granicy Obszaru.

PROGRAM SPOTKANIA:

- Przedstawienie wyników badań terenowych;
- Przedstawienie zidentyfikowanych aktualnych i potencjalnych zagrożeń dla Obszaru;
- Przedstawienie propozycji działań ochronnych ,
- Przedstawienie korekty granicy;

PROWADZĄCY I PRELEGENCI:

Barbara Antosyk – przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
Bogdan Wziętek – wykonawca Planu zadań ochronnych dla obszaru PLH 180050 Starodub w Pełkiniach,
Michał Falkowski - ekspert botanik, siedliskoznawca koordynator zadania.

UCZESTNICY:

Jolanta Kucab Starostwo Powiatowe w Jarosławiu

Piotr Belz Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Jarosławiu

Grzegorz Wasarczak Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w Jarosławiu

Ryszard Stec Urząd Gminy Jarosław

Zofia Woźniak Urząd Gminy w Przeworsku

Piotr Perykasz Towarzystwo Miłośników Ziemi Pełkińskiej

Wacław Andrzej Wajda - mieszkaniec

Edyta Togna Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad o. Rzeszów

Urszula Durał Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie,

.

PRZEBIEG SPOTKANIA

Rozpoczęcie spotkania i prezentacje:

Spotkanie rozpoczęła Pani Barbara Antysek przedstawiając zebrany cel spotkania, oraz przedstawiając dalszy tryb prac nad dokumentacją Planu Zadań Ochronnych oraz nad tworzeniem Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie ustanowienia Planu Zadań Ochronnych dla Obszaru Natura 2000 Starodub w Pełkiniach .

Następnie głos zabrał Pan Michał Falkowski, który w trakcie prezentacji przedstawił wyniki badań terenowych dotyczących występowania przedmiotów ochrony w obszarze, stanu ich zachowania oraz zagrożeń i proponowanych przez wykonawców działań ochronnych.

Przedstawione prezentacje zamieszczone są na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie (<http://rzeszow.rdos.gov.pl>) w zakładce „Plany zadań ochronnych”.

DYSKUSJA

Pani Barbara Antysek

Zapytała czy zagrożenie dla siedliska 6510 dotyczące zamiany gruntów na grunty orne nie powinno zostać uznane za zagrożenie istniejące jeśli Wykonawcy odnotowali w czasie prac terenowych przypadki zaorywania łąk.

Pan Michał Falkowski

Odpowiedział, że na podstawie przeprowadzonych badań nie można jednoznacznie określić czy zaorane płaty łąk były wcześniej siedliskami przyrodniczymi stąd też zagrożenie to wpisano jako potencjalne w odniesieniu do stwierdzonych płatów siedlisk, ponieważ obecnie są one zidentyfikowane i ocenione.

Pani Barbara Antysek

Powiedziała, że w porównaniu do materiałów opracowanych przez Wojewódzki Zespół Specjalistyczny powierzchnia zidentyfikowanych łąk uległa znaczącemu zmniejszeniu. Obecnie trudno jest wyjaśnić jakie były przyczyny tak drastycznej zmiany powierzchni zwłaszcza łąk świeżych. Czy wynikało ono z błędów popełnionych w czasie opracowywania materiałów przez WZS, czy też zmiana powierzchni nastąpiła na skutek przekształcenia gruntów. Dlatego też jej zdaniem zagrożenie to powinno zostać uznane za istniejące.

Pan Michał Falkowski

Zgodził się z tym

Piotr Perykasza

Zapytał czy w związku ze zmniejszeniem się powierzchni siedliska nastąpi zmiana granic obszaru.

Pani Barbara Antysek

Odpowiedziała że korekta granic polegająca na przykład dociągnięcia granicy obszaru do granic działek ewidencyjnych celem ułatwienia zarządzania obszarem. Dla zmiany granicy obszaru polegającej na zwiększeniu lub zmniejszeniu powierzchni konieczne jest wszczęcie odpowiedniej procedury, która musi być umotywowana argumentami przyrodniczymi lub naukowymi, oraz tym że zanik siedliska nie wynika z zaniechania działań ochronnych.

Pan Michał Falkowski

Stwierdził że podobne problemy dotyczą również innych obszarów Natura 2000 w Polsce

Pan Andrzej Wajda

Powiedział, że z perspektywy mieszkańców okolicy łąki przestały być potrzebne ponieważ hodowla zwierząt stała się mało opłacalna i dlatego łąki są przekształcane w grunty orne

Pan Michał Falkowski

Stwierdził, że jego zdaniem utrzymanie nawet tak niewielkiej powierzchni łąk jaka pozostała może być trudne.

Pani Barbara Antysek

Uzupełniła swoją poprzednią wypowiedź wyjaśniając zebranych różnice pomiędzy procedurą korekty granicy obszaru a procedurą zmiany granicy obszaru.

Pan Piotr Perykasa

Zapytał czy wokół obszaru Natura 2000 znajduje się strefa ochronna a jeśli tak to jaki jest jej zasięg.

Pan Michał Falkowski

Odpowiedział że nie ma takiej strefy. W przypadku niektórych obszarów definiowane są zagrożenia spoza obszaru jeśli wpływają one na stan zachowania przedmiotów ochrony. Dodał że brak jest również w prawodawstwie zakazu lokowania inwestycji w obszarze Natura 2000 musi ona jednakże przejść procedurę oceny wpływu na obszar.

Pan Piotr Perykasa

Zapytał czy możliwe jest udostępnienie wcześniejszych materiałów opracowanych przez WZS odnośnie powierzchni siedlisk przyrodniczych i występowania gatunków.

Pani Barbara Antysek

Odpowiedziała że tak i wystarczy zwrócić się w tej kwestii drogą elektroniczną do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Pytanie z Sali

Czy zaniechanie upraw rzepaku na terenie dawnych łąk spowoduje ich powiększenie.

Pan Michał Falkowski

Odpowiedział, że zaniechanie upraw rolniczych nie spowoduje odtworzenia siedliska.

Pani Barbara Antysek

Powiedziała, że samoistne odtwarzanie siedliska jest niemożliwe. Przy zastosowaniu zabiegów technicznych potencjalnie jest to możliwe natomiast brak jest wypracowanych metod realizacji takich działań. Rozważane są koncepcje obsiewania nasionami pozyskanymi z innych łąk natomiast brak jest udokumentowanych pozytywnych efektów takich działań.

Pan Bogdan Wziątek

Powiedział, że użytkowanie innych części obszaru będzie również powodować, że np. nawozy sztuczne będą docierać na płaty łąkowe nawet pomimo zaniechania ich użytkowania. Będzie to powodować zarastanie innego typu roślinnością co jest widoczne nawet teraz w niektórych płatach.

Pan Piotr Belz

Zapytał czy w Dokumentacji Planu Zadań Ochronnych przewidziane są jakieś ograniczenia dla działań realizowanych w obrębie potoku Przykopa przepływającego przez obszar.

Pan Michał Falkowski

Odpowiedział że nie

Pan Bogdan Wziątek

Powiedział, że utrzymanie potoku może być ważne dla zachowania stosunków wodnych w obszarze ponieważ jako zeutrofizowany posiada tendencję do zarastania a w konsekwencji podpiętrzanie wód co może wpłynąć na przedmioty ochrony zwłaszcza łąki trzęślicowe.

Pan Michał Falkowski

Powiedział, że większe oddziaływanie na obszar będzie miało tworzenie nowych melioracji szczegółowych, oraz przebudowa istniejących urządzeń tego typu.

Pan Bogdan Wziątek

Powiedział, że wpływ na potok Przykopa ma działalność rolnicza prowadzona w całym obszarze i dlatego działania utrzymaniowe muszą być jego zdaniem realizowane. Zwłaszcza, że renaturyzacja potoku wymagała by zmian w gospodarce wodnej w całym obszarze Natura 2000 jak również poza nim.

Pani Barbara Antysek

Wyjaśniła zebranych że Plan Zadań Ochronnych nie jest katalogiem przedsięwzięć dopuszczonych i zabronionych w danym Obszarze Natura 2000, nie wyklucza on i nie zastępuje oceny oddziaływania na Obszar Natura 2000.

Pan Piotr Perykasza

Zapytał czy w odniesieniu do odcinka autostrady A4 prowadzona była taka procedura.

Pani Barbara Antysek

Odpowiedziała, że tak i znajduje się ona w zasobach RDOŚ.

Pan Andrzej Wajda

Powiedział, że jego zdaniem osuszanie obszaru w obrębie ujęcia wody jest niewskazane. Zwrócił również uwagę na ekspansję niecierpka gruczołowatego, który zarasta obszary bardziej uwilgotnione w okolicy w tym również na terenie Natura 2000

Pan Michał Falkowski

Powiedział, że również odnotował obecność tego gatunku oraz jego ekspansję z kierunku północnego wzdłuż rowów melioracji szczegółowych.

Na tym zakończono pierwszą część spotkania. Po przerwie

Pani Barbara Antysek

Wyjaśniła zebranych że w odniesieniu do gruntów prywatnych dla siedlisk łąkowych, głównym źródłem finansowania zadań ochronnych są programy rolno-środowiskowe ze względu na konieczność cykliczność i powtarzalność zabiegów koniecznych dla ich utrzymania. Regionalna Dyrekcja może potencjalnie pozyskać środki zewnętrzne.

Pan Andrzej Wajda

Powiedział, że dla niego jako rolnika wartość dopłat nie pokrywa kosztów wykonywania zadań wynikających z uczestnictwa w programach rolno-środowiskowych przy tak małych powierzchniach jakie zajmują łąki w obszarze.

Pan Piotr Perykasza

Powiedział że jest podobnego zdania.

Pani Barbara Antysek

Stwierdziła że niestety system dopłat jest skonstruowany w ten sposób że są one wypłacane od jednostki powierzchni stąd przy małych powierzchniach jak we wspomnianym obszarze uczestnictwo może być nieopłacalne.

Pan Ryszard Stec

Zapytał jak interpretować zapisy dotyczące zmiany poziomu nawożenia oraz stosunków wodnych jeśli np. konieczne jest podjęcie realizacji określonych działań.

Pan Michał Falkowski

Odpowiedział że są to zapisy przeniesione bezpośrednio z wytycznych do programów rolno-środowiskowych, które obowiązują przystępujących do nich rolników.

Pan Piotr Belz

Powiedział, że należy odłączyć zmiany stosunków wodnych od wykonywania prac utrzymaniowych w obrębie obiektów melioracji szczegółowych i koryta cieków. Zmiana stosunków wodnych dotyczy sytuacji gdy tworzone są nowe urządzenia wodne.

Pan Ryszard Stec

Zapytał jaki wobec tego interpretować ten zapis w odniesieniu do planowanej przez gminę Jarosław budowy nowej studni głębinowej na działce przylegającej do lokalizacji istniejącego ujęcia wody i czy budowa ta może wpłynąć na zmianę stosunków wodnych w obszarze jeśli pobór wody dokonywany będzie z głębokości kilkunastu metrów.

Pan Michał Falkowski

Powiedział, że trudno mu jest się do tego pytania ustosunkować bez zapoznania się z danymi projektowymi. Zaznaczył jednocześnie że budowa nowej studni bez względu na to gdzie ma być ona zlokalizowana wymaga uzyskania decyzji środowiskowej.

Pan Piotr Belz

Powiedział, że likwidacja starej studni wymagane jest również pozwolenie wodnoprawne na likwidację urządzenia wodnego, a wykonujący operat wodno-prawny musi przeanalizować skutki takiego działania podobnie jak w przypadku budowy nowego urządzenia.

Pan Bogdan Wziętek

Powiedział, że zmiany stosunków wodnych wpływają nie tylko na przedmioty ochrony obszaru ale również na działalność rolniczą prowadzoną na tym terenie ponieważ uprawy korzystają z tych samych zasobów wód co przedmioty ochrony.

Pani Barbara Antysek

Powiedziała że inwestycje tego typu wymagają przeprowadzenia procedury oddziaływania na środowisko. A czas jej trwania zależy od jakości wypełnienia karty informacyjnej przedsięwzięcia i zakresu raportu oddziaływania na środowisko.

Pani Barbara Antysek

Powiedziała, że w odniesieniu do działań ochronnych na łąkach zapisy planu ochrony będą mówić o kośnym lub kośno-pasterskim użytkowaniu łąk co jest zgodne z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Pan Michał Falkowski

Powiedział, że zapis zawarty w dokumentacji PZO w tym zakresie został z tego dokumentu przeniesiony, bez zmian.

Pan Ryszard Stec

Zapytał jakie są konsekwencje nie stosowania się do zapisów zawartych w dokumentacji PZO lub Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

Pani Barbara Antysek

Powiedziała, że w przypadku inwestycji muszą być one opiniowane przez RDOŚ, natomiast w odniesieniu do zmiany sposobu użytkowania gruntów czyli zamiany łąk na grunty orne nie ma przepisów, które by nakładały obowiązek uzyskania takiej opinii. Regionalna Dyrekcja w Rzeszowie nie przewiduje również prowadzenia kontroli w tym zakresie a jedynie monitoring stanu przedmiotów ochrony na wytypowanych powierzchniach. Natomiast w ustawie o ochronie przyrody znajduje się zapis mówiący o tym że w przypadku dokonania zniszczenia siedliska może być nakazane jego odtworzenie, przy czym nie wiąże się z tym odpowiedzialność karna. Na sprawcę może być jednakże nałożony obowiązek odtworzenia siedliska na własny koszt.

Pan Ryszard Stec

Zapytał na jakiej podstawie wyliczono wartości dotyczące zachowania przedmiotów ochrony

Pan Michał Falkowski

Powiedział, że wartość 80% stanu powierzchni siedliska dotyczy wyłącznie łąk trzęślicowych ponieważ ich obszar jego zdaniem jest na tyle duży, że pozwala na wejście użytkowników do programów rolno-środowiskowych. Ponieważ starodub łąkowy zasiedla wyłącznie teren tych łąk utrzymanie dotychczasowej liczebności populacji gatunku nie wiąże się z ponoszeniem dodatkowych nakładów.

Pan Ryszard Stec

Zgłosił sugestię aby z Obszaru w ramach korekty granic wyłączyć jeszcze dwie działki ewidencyjne, które w planie miejscowym zostały zapisane jako przeznaczone pod zabudowę jeszcze przed utworzeniem obszaru. Jego zdaniem ułatwi to również zarządzanie obszarem.

Z sali zadano pytanie gdzie można znaleźć informacje dotyczące położenia przedmiotów ochrony w stosunku do działek ewidencyjnych.

Pani Barbara Antysek

Powiedziała że będą one dostępne na stronie RDOŚ w zakładce poświęconej obszarowi

Pan Piotr Perykasza

Powiedział, że jego zdaniem istotny wpływ na stosunki wodne w obszarze mogą mieć w przyszłości bobry ponieważ ich ekspansja obserwowana jest na tym terenie.

Na tym spotkanie zakończono

Protokół sporządził:

Bogdan Wziątek